

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж1 60/24
19.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Гордане Тошић, председника већа, Љиљане Милосављевић и Милице Аксентијевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Светислав Јовановић и Немања Рубеж, адвокати из Београда, ул. Кнеза Милоша бр.44, против туженог Саобраћајног предузећа „Ласта” а.д, са седиштем у Београду, Аутопут Београд – Ниш бр.4, чији је пуномоћник Петар Настић, адвокат из Београда, Булевар краља Александра бр.106, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 510/22 од 27.9.2023. године, у седници већа одржаној дана 19.9.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 510/22 од 27.9.2023. године у ставу првом, другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом и деветом изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 510/22 од 27.9.2023. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете по основу мање исплаћених основних зарада до минималне зараде, за период од 1.1.2019. године до 31.1.2022. године, исплати појединачно одређене месечне износе, у вредности и са законском затезном каматом, као у садржају тог става. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете по основу мање исплаћеног увећања зараде за минули рад, за период од 1.1.2019. године до 31.1.2022. године, исплати појединачно одређене месечне износе, у вредности и са законском затезном каматом, као у садржају тог става. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете по основу мање исплаћеног увећања за годишњи одмор, за период од 1.1.2019. године до 31.1.2022. године, исплати појединачно одређене месечне износе, у вредности и са законском затезном каматом, као у садржају тог става. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете по основу мање исплаћеног увећања зараде за ноћни рад, за период од 1.1.2019. године до 31.1.2022. године, исплати појединачно одређене месечне износе, у вредности и са законском затезном каматом, као у

садржају тог става. Ставом петим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете по основу мање исплаћеног увећања зараде за рад на дане државних празника, за период од 1.1.2019. године до 31.1.2022. године, исплати појединачно одређене месечне износе, у вредности и са законском затезном каматом, као у садржају тог става. Ставом шестим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете по основу мање исплаћеног увећања за боловање, за период од 1.1.2019. године до 31.1.2022. године, исплати појединачно одређене месечне износе, у вредности и са законском затезном каматом, као у садржају тог става. Ставом седмим изреке обавезан је тужени да у име и за рачун тужиоца уплати код надлежних фондова разлике мање уплаћених износа за доприносе, за период од 1.1.2019. године до 31.1.2022. године, и то доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежној филијали Фонда ПИО Београд, доприносе за здравствено осигурање надлежној филијали Републичког фонда за здравствено осигурање Београд и доприносе за обавезно осигурање за случај незапослености надлежној филијали Националне службе за запошљавање, Београд, на месечне износе основице, у вредности као у садржају тог става. Ставом осмим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкова парничног поступка и то судских такси и трошкова вештачења по одлуци суда и заступања путем пуномоћника-адвоката, а који износ ће бити одређен на главној расправи. Ставом деветим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 418.000,00 динара.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући пресуду у ставу првом, другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом и деветом изреке, како произлази из садржине жалбе, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући првостепену пресуду, у побијаном делу, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог неоснована.

У првостепеном поступку, у потврђеном делу, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка, прописане чланом 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка, на које се указује у жалби.

Према чињеничном стању, утврђеном у поступку пред првостепеним судом, тужилац је по основу Уговора о раду бр. 2-566 од 24.4.2015. године био у радном односу код туженог на неодређено време почев од 31.4.2015. године, на радном месту возача аутобуса, као и да је уговорено радно време у трајању од 8 часова дневно, односно 40 сати недељно. Чланом 8. уговора о раду је одређено је да тужилац има право на новчани износ основне зараде у висини од 25.212,20 динара месечно, који износ се добија множењем коефицијента 3,31 и цене рада за најједноставнији посао, која је одређена Колективним уговором. Чланом 10. је одређено да запослени има право на увећање основне зараде и то за прековремени рад – 26% од основице, рад на дан празника који је нерадан дан – 110% од основице, рад ноћу – 26% од основице и по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца – 0,5% од основице. Чланом 11. је предвиђено да запослени има право на накнаду зараде у складу са законом и Колективним уговором за време одуствовања на дан празника који је нерадан дан, коришћења годишњег одмора, коришћења плаћеног одсуства, војне вежбе и одазивања на позив државног органа, а чланом 12. је одређено да запослени има право на накнаду зараде за време

одсуствовања са рада због привремене спречености за рад до 30 дана, и то најмање у висини 65% просечне зараде у претходних 12 месеци пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад, с тим да не може бити нижа од минималне зараде утврђене Законом, ако је спреченост проузрокована болешћу или повредом ван рада, односно у висини од 100% просечне зараде у претходних 12 месеци пре месеца у којем је наступила привремена неспособност за рад, која не може бити нижа од минималне зараде утврђене Законом ако је проузрокована повредом на раду или професионалном болешћу. Из налаза и мишљења судског вештака за економско финансијску област Јелене Сацаковић од 26.6.2023. године, утврђено је да је тужени исплаћивао зараде по коефицијенту – поентажи, који су резултат радних листа у складу са Правилником о вредновању доприноса возног особља бр. 7010/1-2а од 11.6.2012. године, те да обрачуната разлика мање исплаћених зарада тужиоца, као последица уговорене и исплаћене основне зараде ниже од минималне зараде, за спорни период, износи укупно 307.836,48 динара нето, од чега разлика основне зараде укупно износи 174.899,67 динара, разлика мање исплаћеног увећања по основу минулог рада износи 2.410,72 динара, разлика мање исплаћеног увећања по основу рада ноћу износи 57.136,26 динара, разлика мање исплаћене накнаде за годишњи одмор износи 52.562,79 динара, разлика мање исплаћене зараде за рад на дан државних празника износи 13.755,59 динара и накнада за време привремене спречености за рад износи 7.071,45 динара. Тужилац је у спорном периоду остварио 4.632 сати редовног рада, 664 сати годишњег одмора, 1.305,56 сати ноћног рада, 72,03 сати рада на дан државног празника и 224 сата одсуства са рада по основу привремене спречености за рад. Појединачни месечни износи и датуми доспелости дати су у табеларном прегледу који је саставни део налаза и мишљења.

На основу утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца основан, јер је оценио да је тужени тужиоцу у спорном периоду обрачунавао и исплаћивао основну зараду у износу нижем од минималне зараде, чиме је поступио противно Закону о раду. Како је тужени основну зараду тужиоцу исплаћивао у нижем износу од минималне зараде, то су и увећања зараде по основу минулог рада, рада ноћу, рада на дан државног празника који је нерадан дан, накнада зараде за коришћење годишњег одмора и накнаде зараде због привремене спречености за рад, исплаћени у нижем износу од припадајућег. Висину накнаде штете првостепени суд је утврдио из налаза и мишљења судског вештака од 26.6.2023. године, који је суд прихватио, па је на основу одредбе члана 164. Закона о раду у вези са чланом 154. став 1. и 172. став 1. Закона о облигационим односима, донео одлуку као у ставу првом, другом, трећем, четвртном, петом и шестом изреке побијане пресуде.

Тужиоцу је на досуђене износе досуђена и законска затезна камата, у складу са одредбама чланова 277. и 324. Закона о облигационим односима.

Применом одредаба члана 2. и 51. став 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, првостепени суд је обавезао туженог да за тужиоца на досуђене износе разлике зараде уплати допринос за обавезно социјално осигурање и одлучио као у ставу седмом изреке побијане пресуде.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је у потврђеном делу побијане пресуде правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку довољне и јасне разлоге, које прихвата и другостепени суд.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05...75/14), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду, која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду, док је одредбом члана

105. став 1. истог закона, прописано да зарада из члана 104. став 1. овог закона се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду.

Одредбом члана 106. истог закона, прописано је да се зарада за обављени рад и време проведено на раду, састоји од основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде, док је одредбама члана 107. став 1, 3. и 4. истог закона, прописано да се основна зарада одређује на основу услова, утврђених правилником, потребних за рад на пословима за које је запослени закључио уговор о раду и времена проведеног на раду, да се општим актом утврђују елементи за обрачун и исплату основне зараде и зараде по основу радног учинка из става 1. и 2. овог члана, те да уговором о раду може да се утврди основна зарада у већем износу од основне зараде утврђене на основу елемената из општег акта.

Одредбом члана 108. став 1. истог закона, прописано је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, и то: 1) за рад на дан празника који је нерадни дан - најмање 110% од основице; 2) за рад ноћу, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде - најмање 26% од основице; 3) за прекоремени рад - најмање 26% од основице; 4) по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца (минули рад) - најмање 0,4% од основице. Одредбом става 5. истог члана, прописано је да основицу за обрачун увећане зараде чини основна зарада утврђена у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Према одредби члана 111. истог закона, запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду (став 1); минимална зарада се одређује на основу минималне цене рада утврђене у складу са овим законом, времена проведеног на раду и пореза и доприноса који се плаћају из зараде (став 2); послодавац је дужан да минималну зараду исплати запосленом у висини која се одређује на основу одлуке о минималној цени рада која важи за месец у којем се врши исплата (став 5).

Према одредби члана 112. истог закона, минимална цена рада утврђује се одлуком социјално-економског савета основаног за територију Републике Србије (став 1). Минимална цена рада утврђује се по радном часу без пореза и доприноса, за календарску годину, најкасније до 15. септембра текуће године, а примењује се од 1. јануара наредне године (став 6).

Одредбом члана 114. став 1. истог закона, прописано је да запослени има право на накнаду зараде у висини просечне зараде у претходних 12 месеци, у складу са општим актом и уговором о раду, за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадан дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, војне вежбе и одазивање на позив државног органа.

Одредбом члана 115. истог закона, прописано је да запослени има право на накнаду зараде за време одсуствовања са рада због привремене спречености за рад до 30 дана, и то: најмање у висини 65% просечне зараде у претходних 12 месеци пре месеца у којем је наступила привремена спречености за рад, с тим да не може бити ниже од минималне зараде утврђене у складу са овим законом, ако је спреченост за рад проузрокована болешћу или повредом ван рада, ако законом није другачије одређено, односно у висини од 100% просечне зараде у претходних 12 месеци пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад, с тим да не може бити нижа од минималне зараде утврђене у складу са овим законом, ако је спреченост за рад проузрокована

повредом на раду или професионалном болешћу, ако законом није друкчије одређено.

Поштујући цитиране одредбе, запосленом за стандардни учинак и пуно радно време не може бити исплаћена основна зарада у вредности нижој од минималне зараде утврђене за исти период Одлуком Социјално-економског савета. У конкретном случају, тужиоцу је за период од јануара 2019. године до јануара 2022. године, исплаћивана основна зарада у износима нижим од износа минималне зараде, као и увећана зарада по основу минулог рада, рада ноћу, рада на дан празника који је нерадан дан, накнада зараде за коришћење годишњег одмора и накнада зараде у случају привремене спречености за рад, у износима нижим од припадајућих, због примене основице коју је чинила основна зарада нижа од минималне, па је правилно одлучио првостепени суд када је туженог обавезао да тужиоцу исплати досуђене износе разлике зараде.

Тужени током првостепеног поступка није истицао примедбе на налаз и мишљење судског вештака, што има за последицу да у жалби не може основано оспоравати чињенично-правни закључак првостепеног суда, који је заснован на тако датом налазу.

Неосновано се жалбом туженог указује да суд није утврдио колико је тужиоцу у спорном периоду месечно исплаћивано на име зараде и да је тужени неспорно тужиоцу исплаћивао више од минималне зараде, с обзиром на то да је из налаза и мишљења вештака несумњиво утврђено да је зарада тужиоца у спорном периоду била нижа од прописане минималне зараде.

Неосновано тужени у жалби указује и на то да је тужиоцу у спорном периоду обрачунавана и исплаћивана увећана зарада, с обзиром на то да је приликом обрачуна зараде вреднован и коефицијент – поентажа, као резултат примене Правилника о вредновању возног особља туженог, а да вештак економско-финансијске струке није обрачунала зараду тужиоца вредновањем рада тужиоца кроз поентирање радног времена, јер из налаза и мишљења вештака произлази да тужени јесте обрачунавао и исплаћивао зараде вредновањем коефицијента – поентажа, али је тако обрачуната основна зарада нижа од минималне зараде и тужиоцу су исплаћени износи нижи од минималне зараде, а тужени током првостепеног поступка није доказао да је поентажа саставни део основне зараде тужиоца, нити је предлагао извођење доказа о тим околностима, при чему је уговором о раду закљученим између тужиоца и туженог, уговорено да се основна зарада добија множењем коефицијента и цене рада за најједноставнији посао, која је одређена Колективним уговором.

Неосновани су жалбени наводи туженог о учињеној битној повреди поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, јер је изрека првостепене пресуде у потврђеном делу разумљива и непротивречи разлозима датим о свим битним чињеницама, који су јасни и непротивречни, а о битним чињеницама не постоји противречност ни између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини изведених доказа и самих тих доказа, па пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Како се ни осталим жалбеним наводима не доводе у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, другостепени суд их није посебно образлагао.

Из изнетих разлога, првостепени суд је правилно применио материјално право када је закључио да је тужени дужан да тужиоцу исплати досуђене износе разлике зараде, па је побијана пресуда потврђена у ставу првом, другом, трећем, четвртном, петом и шестом изреке, како за износ главног дуга, тако и одлука о камати, која је

донета правилном применом одредаба чланова 277. и 324. став 1. Закона о облигационим односима.

Потврђена је и одлука о уплати доприноса за обавезно социјално осигурање, садржана у ставу седмом изреке побијане пресуде, јер је донета правилном применом одредаба чланова 2. и 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, садржана у ставу деветом изреке побијане пресуде, јер је донета правилном применом чланова 153. и 154. Закона о парничном поступку, а жалба не даје посебне разлоге који се односе на трошкове поступка.

Туженом не припада накнада трошкова другостепеног поступка, у смислу члана 153. став 1. Закона о парничном поступку, јер није успео у поступку по изјављеној жалби.

Из изнетих разлога, на основу одредаба чланова 390, 401 тачка 2. и 165. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је одлучио као у изреци ове пресуде.

**Председник већа – судија
Гордана Тошић,с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**